

จากห้องเรียนสัทศาสตร์ภาษาอังกฤษสู่การบริการวิชาการในชุมชน:
การพัฒนากระบวนการบริการวิชาการแก่สังคมโดยนักศึกษาเป็นผู้ดำเนินการ
From English Phonetics Classroom to Academic Service in the
Community: The Development of Academic Service Process
by Students

ดร.ชิมมี อูปรา* ดร.บุตรี เวทพิเชฐโกศล วรพล ฐปมงคล
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย ต.บ้านดู่ อ.เมือง จ.เชียงราย 57110
*Email: hm_simmee@cr.ru.ac.th

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอผลการพัฒนากระบวนการบริการวิชาการ
สัทศาสตร์ภาษาอังกฤษแก่สังคมโดยนักศึกษาเป็นผู้ดำเนินการหลังจากที่ได้รับการเรียนรู้ในห้องเรียน
ใช้วิธีการเก็บข้อมูลเชิงปฏิบัติการแบบผสมผสาน ประกอบด้วย การค้นคว้าวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง
การสอน สังเกต สัมภาษณ์ จัดอบรมพัฒนาทักษะเฉพาะทาง สร้างนวัตกรรม และจัดกิจกรรมบริการ
วิชาการในชุมชน ใช้แบบสอบถามทัศนคติของผู้ให้บริการวิชาการ และแบบสอบถามความพึงพอใจ
ของผู้รับบริการ โดยศึกษากับนักศึกษาวิชาเอกภาษาอังกฤษจำนวน 30 คน และนักเรียนชั้น
ประถมปีที่ 4 จำนวน 26 คน

การศึกษาพบว่า การดำเนินกิจกรรมที่เหมาะสมควรมีกรอบโครงสร้างและให้ผู้เรียนเป็นผู้ลง
รายละเอียดและเสนอความคิดในการเชื่อมโยงออกไปช่วยชุมชน หลังจากเรียนรู้เนื้อหาวิชาแล้ว
ผู้เรียนจึงได้เสนอจัดค่ายการออกเสียงภาษาอังกฤษในโรงเรียนประถมศึกษาที่เป็นโรงเรียนขยาย
โอกาส ทีมวิจัยจัดอบรมเพื่อเสริมสร้างทักษะที่จำเป็นเช่น การสร้างสื่อและนวัตกรรม การตรวจ
ประเมินสื่อ นวัตกรรมและการออกเสียงที่ได้มี 3 ประเภท คือ การออกเสียงพยัญชนะและเสียงสระ
การเน้นเสียงและพยางค์ การสะกดคำแบบโฟนิกส์ โดยนำเสนอเป็น 5 ฐานในค่าย ผลการประเมิน
การจัดค่ายพบว่า ผู้ได้รับการบริการวิชาการมีความพึงพอใจในกิจกรรมที่จัดมากที่สุด ในส่วนของ
ทัศนคติของนักศึกษาผู้ให้บริการทางวิชาการ พบว่า มีความภาคภูมิใจในกิจกรรมที่ตนเองได้ทำให้กับ
สังคม และได้เรียนรู้ว่าสิ่งที่เรียนนั้นสามารถนำไปใช้ได้ในชีวิตจริง และทำให้การเรียนรู้ในห้องเรียน
เป็นการเรียนรู้ที่มีความหมายมากขึ้น และการสนับสนุนจากมหาวิทยาลัยมีส่วนสำคัญมาก
คำสำคัญ: การพัฒนากระบวนการ การบริการวิชาการในชุมชน

Abstract

This article presents the result of the development of academic service
process from phonetic classroom to the community by students. A study that
employed various data collection methods: literature review, lectures, observation,
interview, innovation and media trainings, academic service at a community, and

satisfaction and attitude questionnaires. The subjects, purposively selected, were 30 English Study Curriculum students and 26 Primary school level 4 students.

The study found that in initiating a community service, a loose structure of activity is needed and leaves plenty of room for students to detail their projects in community service. After certain units of course work completed, learners initiated an English Pronunciation camp at an opportunity extension primary school. Necessary workshops were organized to fulfill the need of the students which included as media and innovation, and media evaluation. The media created by the students can be categorized in three major phonetic content groups: consonants and vowels pronunciation, syllables and stress, spelling and phonics, with 5 stations in the camp. It was also found that the participants receiving the academic service were highly satisfied with the academic service. Students were highly impressed with their academic service work and were proud of themselves. They also learned that the class lessons can be used in daily life and doing academic service makes learning more meaningful. Support from university was necessary.

Keywords: development, academic service in the community

บทนำ

จากห้องเรียนสหศาสตร์ภาษาอังกฤษสู่การบริการวิชาการในชุมชน: การพัฒนากระบวนการบริการวิชาการแก่สังคมโดยนักศึกษาเป็นผู้ดำเนินการ เกิดขึ้นเนื่องจากมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงรายมีความต้องการที่จะให้หลักสูตรทุกหลักสูตรในระดับปริญญาตรีได้พัฒนาทักษะความเป็นเลิศในศตวรรษที่ 21 เพื่อเตรียมตัวนักศึกษาเข้าสู่โลกของการทำงานที่มีการแข่งขันสูงและใช้ทักษะที่ต่างไปจากการสร้างหลักสูตร และเพื่อให้สอดคล้องกับมาตรฐานการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยจึงมีแนวนโยบายให้เพิ่มสมรรถนะบัณฑิตให้กับนักศึกษาเป็นการเร่งด่วน คณะมนุษยศาสตร์ได้ขานรับแนวนโยบายของมหาวิทยาลัยโดยจัดทำโครงการพัฒนาสมรรถนะบัณฑิตโดยการบูรณาการเรียนการสอนกับการทำงาน หรือ Work Integrated Learning (WIL) ขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์หลัก 2 ประการคือ 1) เพื่อพัฒนาสมรรถนะบัณฑิตโดยการบูรณาการเรียนการสอนกับการทำงานขึ้น 2) เพื่อบูรณาการกระบวนการจัดการเรียนการสอนกับการทำงานระหว่างหลักสูตรในสังกัดคณะมนุษยศาสตร์และสถานประกอบการหรือชุมชน (เอกสารประกอบการประชุมคณะกรรมการบริหารคณะมนุษยศาสตร์, พฤศจิกายน, 2563) โครงการของคณะเป็นโครงการที่สอดคล้องและตอบสนองกับมาตรฐานการอุดมศึกษา อย่างน้อย 3 ด้านด้วยกันคือ ด้านผู้เรียน กล่าวคือจะต้องสร้างให้ผู้เรียนเป็นบุคคลที่เรียนรู้ (Learner Person) ด้านการเป็นผู้ร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรม (Innovative Co-creator) รวมไปถึงด้านความเป็นพลเมืองที่สามารถให้บริการวิชาการกับชุมชนเพื่อสร้างความเข้มแข็งและความยั่งยืนของผู้เรียน ครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติได้

หลักสูตรภาษาอังกฤษศึกษา (หลักสูตรนานาชาติ) เป็นหนึ่งในสองหลักสูตรในระดับปริญญาตรีที่สังกัดโปรแกรมวิชาภาษาตะวันตก คณะมนุษยศาสตร์ ซึ่งได้ขานรับนโยบายดังกล่าวของ

มหาวิทยาลัยและคณะ โดยการบูรณาการการเรียนเข้ากับการการทำงานในชุมชน ทีมวิจัยและผู้สอนในรายวิชาเห็นว่าการบูรณาการการเรียนการสอนกับการบริการวิชาการจะทำให้นักศึกษามีการพัฒนาการในเชิงความคิด อีกทั้งการทำงานร่วมกับสังคมทำให้นักศึกษาเห็นการเชื่อมโยงจากห้องเรียนสู่การบริการวิชาการในชุมชนได้ การใช้วิธีการบูรณาการความรู้สู่สังคมในบริบทที่กว้างกว่าห้องเรียนสี่เหลี่ยมจะเป็นการกระตุ้นและสร้างแรงบันดาลใจ สร้างตัวตนที่เข้มแข็ง และทำให้การเรียนรู้และการใช้ชีวิตมีความหมายสำหรับนักศึกษา พร้อมทั้งจะเป็นบุคคลที่เรียนรู้ (Learner Person) ซึ่งจะทำให้ศึกษามีแรงผลักดันที่จะเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพิ่มมากขึ้น และเป็นผู้ร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรม (Innovative Co-creator) ขึ้นได้

หลักสูตรภาษาอังกฤษศึกษาได้คัดเลือกรายวิชา สัทศาสตร์ภาษาอังกฤษ ให้เข้าร่วมโครงการเพื่อพัฒนารูปแบบและกระบวนการบริการวิชาการแก่สังคมโดยนักศึกษาเป็นผู้ดำเนินการขึ้น ทั้งนี้หลักสูตรและทีมวิจัยเล็งเห็นว่าจะประโยชน์ต่อนักศึกษา และหลักสูตรในอนาคต

จากการศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง การสัมภาษณ์ครูอาจารย์และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ และประสบการณ์ในการนิเทศนักศึกษาฝึกสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนที่มีความหลากหลายทั้งโรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดเล็ก โรงเรียนขยายโอกาส และโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน มากกว่า 20 ปีของหนึ่งในทีมวิจัย อีกทั้งหนึ่งในทีมวิจัยยังเป็นผู้บรมครูประจำการภาษาอังกฤษ และวิทยากรในโครงการ PLC ทำให้คณะผู้วิจัยทราบว่าในโรงเรียนขนาดเล็กในท้องถิ่นที่เป็นโรงเรียนขยายโอกาสมีครูผู้สอนภาษาอังกฤษไม่เพียงพอต่อความต้องการ มีความไม่สะดวกในการจ้างครูชาวต่างชาติ เพื่อที่จะมาทำกิจกรรมฝึกฝนการใช้ภาษาอังกฤษให้กับนักเรียนในโรงเรียน และขาดการส่งเสริมการทำกิจกรรมในทุกทักษะอย่างพอเพียง ทำให้คณะวิจัยเห็นว่าการทำกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการยกระดับทักษะภาษาอังกฤษของนักเรียนในโรงเรียน จะเกิดประโยชน์สูงสุดต่อโรงเรียน และนักเรียนมาก อีกทั้งยังเป็นการนำการเรียนการสอนออกจากห้องเรียนไปบริการวิชาการได้ แต่กระนั้นก็ตามยังขาดรูปแบบการบริการวิชาการที่ชัดเจนและเป็นระบบ อีกทั้งการทำงานเพื่อสังคมยังเป็นพันธกิจหนึ่งของมหาวิทยาลัย คณะผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาว่า รูปแบบของการบริการวิชาการจากรายวิชาในสาขาภาษาอังกฤษโดยมีนักศึกษาเป็นผู้ดำเนินการควรมีรูปแบบการบริการวิชาการเป็นแบบใด

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนารูปแบบการบริการวิชาการแก่สังคมโดยนักศึกษาเป็นผู้ดำเนินการบริการและออกแบบนวัตกรรมการออกเสียงภาษาอังกฤษเพื่อการบริการวิชาการตามความต้องการของชุมชน
2. เพื่อศึกษาทัศนคติของนักศึกษาและผู้รับการบริการวิชาการการออกเสียงภาษาอังกฤษในชุมชน

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขต ประชากร และระยะเวลาในการดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการวิจัยในด้านเนื้อหาจำกัดเฉพาะรายวิชาสหศาสตรภาษาอังกฤษเท่านั้น และศึกษาประชากรจำนวน 2 กลุ่มคือ กลุ่มแรกเป็นนักศึกษาที่รายวิชา ELS2202 สหศาสตรภาษาอังกฤษจำนวน 30 คนในภาคเรียนที่ 2/2563 กลุ่มที่สองคือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในโรงเรียนขยายโอกาสแห่งหนึ่งในจังหวัดเชียงรายจำนวน 26 คน และครูที่รับผิดชอบช่วงชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 1 คน โดยมีระยะเวลาการศึกษาและสรุปผลการศึกษาเป็นเวลา 9 เดือนตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน 2563-กรกฎาคม 2564 มีพื้นที่หลักในการทำงานคือ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

ลำดับขั้นตอนการทําวิจัย

ผู้วิจัยมีลำดับขั้นตอนและวิธีการทําวิจัยดังนี้

1. ศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง สัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา การสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียน ใช้วิธีการเก็บข้อมูลเชิงปฏิบัติการแบบผสมผสาน ประกอบด้วย การสอน สังเกต สัมภาษณ์ การจัดเวทีแลกเปลี่ยนประสบการณ์ การจัดอบรมเชิงปฏิบัติการการจัดทำสื่อและนวัตกรรม อบรมพัฒนาเทคนิคการตัดต่อวิดีโอด้วยสมาร์ทโฟน สร้างนวัตกรรม และจัดกิจกรรมบริการวิชาการในชุมชน โดยหนึ่งในคณะผู้วิจัยเป็นผู้สอนในรายวิชาสหศาสตรภาษาอังกฤษให้กับนักศึกษา ผู้วิจัยและผู้สอนจึงวางแผนการสอนการตามขั้นตอนและลำดับของเนื้อหาวิชา และวางแผนการทำงานกับคณะมนุษยศาสตร์และทีมวิจัยให้สอดคล้องกัน โดยคณะได้จัดสรรงบประมาณให้หลักสูตรและรายวิชาจำนวนหนึ่งเพื่อส่งเสริมการจัดกิจกรรม

2. เนื่องจากลักษณะรายวิชาเน้นเรื่องการออกเสียงผู้วิจัยและผู้สอนจึงวางแผนการจัดกิจกรรมอย่างกว้างๆเพื่อให้สอดคล้องกับลักษณะของรายวิชา โดยให้เป็นการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมสนับสนุนในชุมชนที่เป็นโรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขยายโอกาสในระดับประถมศึกษา แต่ไม่ลงรายละเอียดขั้นนี้ให้นักศึกษาเป็นผู้ลงรายละเอียด คิด และเลือก กิจกรรม รูปแบบ และโรงเรียนที่สะดวกต่อการจัดกิจกรรมของนักศึกษาเอง

3. ทีมวิจัยและผู้สอนได้จัดเวทีแลกเปลี่ยนประสบการณ์ภายใต้แนวคิดพี่สอนน้อง โดยได้เชิญรุ่นพี่ที่เป็นศิษย์เก่าที่เป็นครูชำนาญการในโรงเรียนประถมและมัธยมจำนวน 2 คนมาบรรยายและเสวนาเรื่อง ปัญหาในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ความสัมพันธ์ของทักษะการออกเสียง และการอ่าน เพื่อให้ความรู้พื้นฐานกับนักศึกษา และในขณะเดียวกันนักศึกษาที่ได้เรียนวิชาสหศาสตรภาษาอังกฤษก็จะออกไปช่วยเหลือน้องๆนักเรียนในชุมชน จากการบรรยายและเสวนา นักศึกษาได้แนวคิดการทำสื่อเพื่อการออกเสียงภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนในโรงเรียนระดับประถมศึกษาใกล้กับมหาวิทยาลัยตามความต้องการของนักศึกษา และจัดกลุ่มการทำงานจำนวน 5 กลุ่ม

4. เนื่องจากนักศึกษายังไม่มีความรู้เรื่องการทำสื่อ ทีมวิจัยจึงได้จัดให้มีการอบรมเชิงปฏิบัติการเรื่องการออกแบบสื่อและนวัตกรรมให้กับนักศึกษา หลังจากการอบรมนักศึกษานำเสนอแนวคิดสื่อที่จะพัฒนาให้กับทีมวิจัย และเมื่อได้รับข้อเสนอแนะ นักศึกษาจึงทำสื่อการออกเสียงต้นแบบ ทีมวิจัยได้เชิญผู้เชี่ยวชาญจำนวน 2 ท่านมาวิพากษ์ความเหมาะสมของสื่อ และให้คำแนะนำเพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไข และเมื่อแก้ไขแล้วนักศึกษานำมาทดลองใช้กับเพื่อนๆในห้องเรียนเพื่อหาข้อพัฒนาปรับปรุงวิธีการนำเสนอ

5. นักศึกษาจัดกิจกรรมค่ายการออกเสียงภาษาอังกฤษในโรงเรียนประถมศึกษาในวันที่ 31 มีนาคม 2564 ซึ่งเป็นโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาครั้งวัน โดยแบ่งเป็น 5 ฐาน รูปแบบของกิจกรรมในแต่ละฐานคือ สอน ทบทวน และทำกิจกรรมผ่านเกมส์

7. ทีมวิจัยได้สอบถามทัศนคติและความพึงพอใจของนักศึกษาในการจัดกิจกรรมบริการวิชาการ โดยใช้แบบสอบถามสะท้อนคิด (Reflection) ปลายเปิดรูปแบบออนไลน์ และสอบถามทัศนคติและความพึงพอใจกิจกรรมของนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมค่ายภาษาอังกฤษในรูปแบบของเอกสาร

สรุปผลการศึกษา

การศึกษาเรื่องจากห้องเรียนสู่ศาสตร์ภาษาอังกฤษสู่การบริการวิชาการในชุมชน: การพัฒนากระบวนการบริการวิชาการแก่สังคมโดยนักศึกษาเป็นผู้ดำเนินการ มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการบริการวิชาการแก่สังคมโดยนักศึกษาเป็นผู้ดำเนินการ และศึกษาทัศนคติของนักศึกษาและผู้รับบริการทางวิชาการในชุมชน มีข้อค้นพบดังนี้

รูปแบบของการพัฒนากระบวนการบริการวิชาการแก่สังคมสามารถมีได้หลากหลายรูปแบบขึ้นอยู่กับลักษณะของเนื้อหาวิชา จากการศึกษาพบว่าผู้สอนควรวางกรอบการบริการวิชาการแบบกว้าง ๆ ก่อนเรียน ทั้งนี้เพื่อเป็นการเปิดพื้นที่ในการคิด ถก อภิปราย แลกเปลี่ยนความรู้ และเปิดโอกาสให้เกิดการสร้างสร้งผลงานให้กับนักศึกษา ให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเลือกชุมชนโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างผู้เรียนให้เป็นบุคคลที่เรียนรู้ (Learner Person) การเป็นผู้ร่วมสร้งสร้งนวัตกรรม (Innovative Co-Creator) และการเป็นพลเมืองที่สามารถให้บริการวิชาการแก่ชุมชนได้ เพื่อให้สามารถบริหารจัดการเวลาได้ผู้วิจัยและผู้สอนเริ่มต้นด้วยการวางกรอบทั้งในด้านชุมชน โดยยึดความสะดวกต่อการเดินทาง และความสัมพันธ์ขององค์ความรู้ของผู้เรียนและผู้รับบริการทางวิชาการ โดยจัดการอบรมเชิงปฏิบัติการจากศิษย์เก่าที่เป็นครูประจำการเรื่องปัญหาในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อปูพื้นฐานเชิงประสบการณ์ และการเชื่อมโยงเข้าสู่ห้องเรียนวิชาสหศาสตร์ และพื้นที่ที่เปิดให้นักศึกษาได้ถกอภิปรายทำให้อารมณ์ของการจัดกิจกรรมบริการวิชาการชัดเจนขึ้น ทั้งในประเด็นของกิจกรรมและ องค์ความรู้ที่ต้องการเพิ่มเติมในการนำมาพัฒนาสื่อและนวัตกรรม

สื่อและนวัตกรรมที่ผลิตโดยนักศึกษาเพื่องานบริการวิชาการมีทั้งหมดจำนวน 5 ชุด โดยสามารถจัดประเภทสื่อและนวัตกรรมการออกเสียงที่ผลิตโดยนักศึกษาได้ 3 ประเภท คือ 1) สื่อการออกเสียงพยัญชนะและเสียงสระ (Consonants and Vowels Pronunciation) ประกอบด้วย English is Fun และ Easy Vowel Stick 2) สื่อการเน้นเสียงและพยางค์ (Stress and Syllables) ประกอบด้วย Syllable and Stress และ Pronunciation Squares 3) สื่อการสะกดคำแบบโฟนิกส์ (Phonics and Spellings) คือ Wonderful Sound Card ในตอนกลางของภาคเรียนนักศึกษาได้วางแผนทดลองสื่อในโรงเรียนที่เลือกเอง และจะผลิตสื่อเพิ่มเพื่อมอบให้โรงเรียน แต่เมื่อสถานการณ์โรคระบาดโควิด-19 ระลอกที่สองเกิดขึ้นในภาคเรียนที่ 2 ทำให้การทำกิจกรรมหยุดชะงักไป ทีมวิจัยจึงต้องปรับเปลี่ยนรูปแบบและแผนการทำงาน โดยจัดเป็นรูปแบบของค่ายบริการวิชาการภาษาอังกฤษและการออกเสียงในโรงเรียนสำหรับนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาที่เป็นโรงเรียนขยายโอกาสที่อยู่ใกล้กับมหาวิทยาลัย โดยมีกลุ่มเป้าหมายของการบริการวิชาการคือ

นักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยนำสื่อทั้ง 5 ชุดมานำเสนอในรูปแบบของฐานต่างๆ 5 ฐาน และให้เสร็จสิ้นภายในครึ่งวัน เมื่อพ้นจากการระบดระลอกที่ 2 และกลับมาเรียนในชั้นเรียนได้ในภาคการศึกษาที่ 3 และสถานการณ์ปลอดภัยจึงได้จัดการบริการวิชาการขึ้น

ผลการประเมินการจัดค่ายจากการตอบแบบสอบถามโดยใช้เกณฑ์ประเมินค่าเฉลี่ย 5 ระดับ สอบถามผู้รับบริการวิชาการซึ่งเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 26 คนพบว่าผู้รับบริการ วิชาการมีความพึงพอใจในการบริการวิชาสู่ชุมชนอยู่ในระดับมากที่สุด ในทุกประเด็นการประเมิน และมีความพึงพอใจในฐานกิจกรรมทั้ง 5 ฐานในระดับมากที่สุด

ตารางที่ 1 ตารางแสดงผลการประเมินความพึงพอใจของผู้รับบริการวิชาการต่อการจัดค่าย

ประเด็นการประเมิน	คะแนนประเมิน	แปลความหมาย
พี่ๆ ทำให้เกมส์สนุก	5	มากที่สุด
หนูสนุกมาก	5	มากที่สุด
หนูอยากให้มีกิจกรรมแบบนี้อีก	5	มากที่สุด
หนูอยากให้พี่ๆ มาบ่อยๆ	4.9	มากที่สุด
พี่ๆ เตรียมเกมส์ภาษาอังกฤษและความรู้มาให้เยอะมาก	4.9	มากที่สุด
หนูได้เรียนรู้สิ่งใหม่ๆ เยอะมาก	4.9	มากที่สุด
หนูได้ทบทวนความรู้เดิม	4.8	มากที่สุด
เวลาที่ใช้ในแต่ละฐานเพียงพอ	4.8	มากที่สุด
เวลาที่ใช้ทำกิจกรรมทั้งหมดเพียงพอ	4.7	มากที่สุด
ค่าคะแนนเฉลี่ยรวม	4.9	มากที่สุด

นอกเหนือจากนี้ผู้รับบริการวิชาการยังระบุความคิดเห็นเพิ่มเติมว่า “มีความสุขกับกิจกรรม” “มีความเป็นตัวของตัวเองมาก” และได้รู้จัก “บทเรียนรู้”

ตารางที่ 2 ตารางแสดงผลการประเมินความพึงพอใจของผู้รับบริการวิชาการต่อฐานทั้ง 5

ฐาน 5 ฐาน	คะแนนประเมิน	แปลความหมาย
ฐานที่ 1 ฐาน English is Fun	4.70	มากที่สุด
ฐานที่ 2 ฐาน Wonderful Sound Card	4.73	มากที่สุด
ฐานที่ 3 ฐาน Syllable and Stress	5	มากที่สุด
ฐานที่ 4 ฐาน Easy Vowel Stick	4.73	มากที่สุด
ฐานที่ 5 ฐาน Pronunciation Squares	4.9	มากที่สุด
ค่าคะแนนเฉลี่ยรวม	4.81	มากที่สุด

จากการสัมภาษณ์และพูดคุยกับครูที่รับผิดชอบช่วงชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในโรงเรียนพบว่าอยากให้มีการจัดกิจกรรมบริการวิชาการเช่นนี้เพิ่มอีก และขยายสู่ระดับชั้นอื่นๆ เพื่อส่งเสริมและ ทบทวนการเรียนรู้ในห้องเรียน เนื่องจากโรงเรียนยังขาดแคลนครูและผู้เชี่ยวชาญทางด้าน ภาษาอังกฤษ การจัดกิจกรรมบริการวิชาสู่ชุมชนโดยนักศึกษาช่วยเสริมสร้างบรรยากาศการเรียนการ

สอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนให้มีความหมายมากยิ่งขึ้น และโรงเรียนยินดีที่จะร่วมมือในการจัดกิจกรรมบริการวิชาการสู่ชุมชนในโอกาสต่อไป

การประเมินทัศนคติและความพึงพอใจของนักศึกษาที่ได้บริการวิชาการในชุมชนเป็นคำถามสะท้อนคิด (Reflection) ปลายเปิดจำนวน 6 ข้อ ทีมวิจัยได้ทำการวิเคราะห์ความคิดเห็นและพบวก่อนทำกิจกรรมนักศึกษามีความรู้สึกกังวลในศักยภาพของตน ไม่เชื่อมั่นในตนเอง เมื่อได้รับการอบรมเชิงปฏิบัติการส่วนใหญ่มีความคิดที่เริ่มชัดเจนขึ้น เริ่มรู้สึกสนุก และตื่นเต้นที่จะได้ทำกิจกรรม แต่ความกังวลย้ายมาอยู่ที่นักเรียนในชุมชนแทนว่าจะให้ความร่วมมือหรือไม่ และกังวลว่าจะทำกิจกรรมออกไม่ได้ไม่เต็มที่เท่าที่ควร กลัวถูกตัดสิน หลังจากการจัดกิจกรรมนักศึกษารู้สึกที่ดีขึ้นมีโอกาสทำกิจกรรม รู้สึกว่าการบริการวิชาการสู่สังคมไม่น่ากลัว และสามารถทำได้ เป็นการทำให้ประโยชน์ให้กับสังคม นักศึกษาได้ใช้ความรู้ของตนเองแบ่งปันให้กับน้องๆ ได้ เห็นภาพการเอาสิ่งทีเรียนรู้ออกไปใช้ในการใช้จริงในสังคม เห็นว่าเป็นเรื่องที่น่าสนใจและท้าทาย เมื่อจัดกิจกรรมสำเร็จ นักศึกษารู้สึกว่าทำได้ ประสบความสำเร็จ ภาคภูมิใจในตนเองและเพื่อนๆ ทุกคน สิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อทั้งตัวเอง และสังคม นักศึกษากล่าวว่า “การใส่ใจความรู้และเชื่อมั่นในตัวของตัวเอง การให้กำลังใจและความเชื่อใจที่อาจารย์ให้นักศึกษาในการตัดสินใจเป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้นักศึกษาได้เรียนรู้ที่จะเชื่อมั่นในตนเอง และรู้สึกว่าได้ใช้ศักยภาพของตนเองได้จริง ทำให้รู้จักการเป็นผู้ให้จริง ๆ รู้สึกมีความรับผิดชอบมากขึ้น ประทับใจกิจกรรม และได้ทบทวนความรู้ในชั้นเรียนไปในตัว ทำให้รู้ว่านักศึกษาก็ใช้ความรู้ที่เป็น”

ตลอดระยะเวลาการทำโครงการและกิจกรรม นักศึกษาเรียนรู้หลายประเด็น คือ มีความรู้ในรายวิชาแน่นขึ้นและมีความหมายมากขึ้น มีความอดทนมากขึ้น มีความรับผิดชอบ รู้จักการวางแผนงาน รู้จักการทำงานกับผู้อื่น เคารพความคิดเห็นของทุกคน สนับสนุนซึ่งกันและกัน มองเห็นตนเองจากการบริการวิชาการให้นักเรียน และทำให้กล้าแสดงออก ประโยชน์ที่ได้มากที่สุดคือ ได้มีโอกาสทำกิจกรรม ได้เป็นคนคิดกิจกรรม เนื้อหา และออกแบบสื่อเอง มีอิสระทางความคิด ได้เรียนรู้ว่าศักยภาพของตัวเองนั้นมีมากน้อยเพียงใด และควรปรับปรุงแก้ไขตรงจุดใด

ในอนาคตนักศึกษามีความประสงค์ที่จะนำโครงการไปต่อยอดโดยการทำสื่อแจกโรงเรียนต่างๆ และ “อยากเป็นผู้ให้มากกว่านี้” อยากทำกิจกรรมให้กับโรงเรียนที่ขาดโอกาส และหมู่บ้านของตนเอง หรือหมู่บ้านที่ห่างไกล นักศึกษาคนหนึ่งกล่าวว่า “ทั้งหมดที่เราได้นำไปแบ่งปันกับน้องๆ ในโรงเรียนล้วนเป็นสิ่งจำเป็นในการเรียนภาษาอังกฤษ ทั้งการสะกดคำ การเน้นเสียง การออกเสียงต่างๆ หนูเชื่อว่าถ้าเด็กๆ ได้เรียนการออกเสียงสระ และ พยัญชนะ แบบที่ได้สอนไป เด็กๆ คงจะอ่านภาษาอังกฤษได้ง่ายขึ้น” และ “โครงการนี้เป็นตัวอย่างโครงการที่สามารถจัดให้กับเด็กๆ ที่ขาดโอกาสหรืออยู่ที่ห่างไกล ซึ่งเป็นการให้ความรู้แก่ผู้อื่น ดิฉันมีแพลนอยากจะจัดโครงการที่มีความคล้ายแบบนี้ให้กับเด็กที่บ้านดิฉันค่ะ”

กิจกรรมการบริการวิชาการโดยผู้เรียนเป็นผู้ดำเนินการในการศึกษารั้งนี้ สะท้อนให้เห็นองค์ประกอบทั้ง 6 ของการบูรณาการเรียนการสอนกับการทำงาน ที่สอดคล้องและประสานสัมพันธ์การเป็นอย่างดี คือ การเรียนรู้ในสภาพจริง (Authenticity) การเรียนการสอน (Pedagogical Input) การประเมิน (Assessment) การสะท้อนคิด (Reflection) การหยั่งรู้ (Insight) และ การสนับสนุนจากฝ่ายบริหาร (Administrative Support) (Macleod and

Chamberlain, 2012, หน้า 201) กิจกรรมที่จัดขึ้นได้สร้างให้ผู้เรียนเป็นบุคคลที่เรียนรู้ (Learner person) โดยเปิดโอกาสให้เป็นผู้ร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรม (Innovative Co-creator) และได้สร้างให้ผู้เรียนเป็นพลเมืองที่สามารถให้บริการวิชาการกับชุมชนได้ตามมาตรฐานอุดมศึกษา จากการเรียนรู้แบบเน้นสภาพจริง (Authentic Learning) และการสะท้อนคิด (Reflection) ที่มองว่าการเรียนรู้จะเกิดขึ้นเมื่อเรานำความรู้ที่ได้เรียนรู้ นำไปใช้ในบริบทปฏิบัติงานจริง ในสถานการณ์จริง และผ่านการสะท้อนคิด ทำให้งานนั้นๆมีความหมายสำหรับผู้เรียนมากขึ้น ทำให้เกิดการเชื่อมโยง “ความรู้ ทักษะและเจตคติเข้าด้วยกัน” (สำนักนวัตกรรมและการศึกษาต่อเนื่อง, 2562, หน้า 12-16) จากแบบสอบถามสะท้อนคิดปลายเปิดทำให้เห็นว่านักศึกษาได้สะท้อนแนวคิดของการจัดการศึกษาแบบ Work Integrated Learning อย่างชัดเจน

การบูรณาการเรียนและการทำงานในสายมนุษยศาสตร์ หรือในรายวิชา จำเป็นที่จะต้องมองในมุมอื่นๆ ที่นอกเหนือไปจากทักษะการปฏิบัติงานในองค์กร เพื่อยกระดับคุณค่าของความเป็นมนุษยศาสตร์ให้โดดเด่น การศึกษาของ Macleod และ Chamberlain (2012) เรื่องการบูรณาการเรียนการทำงานเข้ากับหลักสูตรในมหาวิทยาลัยในกริฟฟิธสำหรับหลักสูตรสายมนุษยศาสตร์ ทำให้ผู้วิจัยเห็นว่า การบูรณาการเรียนสู่การทำงานเพื่อเน้นคุณค่าทางมนุษยศาสตร์ สามารถกระทำการผ่านการบริการวิชาการสู่สังคมได้ Macleod และ Chamberlain (2012, หน้า 197) กล่าวว่า สิ่ง que ผู้เรียนคาดหวังจากการศึกษาในหลักสูตรมนุษยศาสตร์นอกเหนือจากความรู้ ก็คือ ความมั่นใจในตนเองที่เพิ่มขึ้น การสร้างเครือข่าย ความรู้สึกของการเป็นหนึ่งเดียวกับชุมชน ความสามารถในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลง และความหมายของชีวิต ...สิ่งที่เป็นลักษณะพิเศษของสายมนุษยศาสตร์คือ ความคิดสร้างสรรค์ และการเปิดรับแนวคิดต่าง ๆ ...” นอกจากนี้ Trede (2012, หน้า 159) ยังกล่าวว่า ทักษะที่สำคัญที่ของผู้เรียนนอกเหนือจากความรู้และทักษะการทำงานในองค์กรคือ การทำงานเป็นทีม การสื่อสารและเข้าสังคมการทำงาน ผู้วิจัยเห็นว่า การบริการวิชาการสู่สังคมไม่เพียงแต่เป็นการนำความรู้จากรายวิชาหนึ่งไปสู่สังคม แต่ยังส่งเสริม และชูความสำคัญของทักษะมนุษยศาสตร์ในโลกของการทำงาน ดังนั้นการพัฒนาหลักสูตรหรือรายวิชาที่มีการส่งเสริมผู้เรียนให้ตระหนักถึงศักยภาพของตนเอง และคุณค่าทางมนุษยศาสตร์ ผ่านการทำงานจึงเป็นสิ่งที่ท้าทาย

กิตติกรรมประกาศ

ที่มวิจัยขอขอบพระคุณ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย ที่ได้ให้การสนับสนุนงบประมาณในการจัดกิจกรรมทุกกิจกรรมในโครงการ

เอกสารอ้างอิง

- คณะมนุษยศาสตร์.(2563). เอกสารประกอบการประชุมคณะกรรมการบริหารคณะมนุษยศาสตร์ เชียงราย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- สำนักนวัตกรรมและการศึกษาต่อเนื่อง. (2562). คู่มือบูรณาการเรียน การสอน กับการทำงาน (Work Integrated Learning). เชียงราย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย. (หน้า 12-16)
- Macleod, J. and Chamberlain, S. (2012). Practical Idealism: Social Enterprise as work integrated learning across the humanities. *Asia-Pacific Journal of Cooperative*

Education, 13(4), (pp.195-206).

Trede, F. (2012). Role of work-integrated learning in developing professionalism and professional identity. *Asia-Pacific Journal of Cooperative Education*, 13(4), (pp.159-167)